

T.E.

Catalunya

iinforma

Treballadors i treballadores de l'Ensenyament

NÚM. 284 - JUNY 2007

www.ccoo.cat/ensenyament enseny@ccoo.cat

Un any després del Pacte Nacional

Han col·laborat en aquest número:

Lola Abelló
Xavier Agudo
Teresa Casas
Francesc Colomer
Clara Drudis
Sergi Fillet
Josep M. Isún
Josep M. Lacasta
Joan Manrubia
Josep Menéndez
Àngel Merino
Joan Puntí
Isidre Rabadà
Steve Rumbol
Vicent Tirado
Marc Vidal

Consell de redacció:

Adelaida Bernaus
Lluís Filella
Joan Puntí
Montse Ros

Portada:

fotografia d'ANTONIO ROSA

EDICIÓ I MAQUETACIÓ:
Ana Molina

DIRECCIÓ:
Marc Vidal

FEDERACIÓ D'ENSENYAMENT
DE CCOO
Via Laietana 16, 4a
08003 Barcelona

Tel. 93 481 28 42
Fax: 93 268 42 72
e-mail: ensenya@ccoocat.cat

editorial

Fa un any, la signatura del Pacte Nacional per a l'Educació va suposar un repte molt important per avançar cap a una educació de més qualitat, amb la injecció d'una important quantitat de diners reflectida en la seva memòria econòmica i, sobretot, un repte per iniciar el camí cap al Servei Públic Educatiu que ens ha de poder conduir cap a una educació més equitativa i integradora. No podem obviar que l'aplicació del PNE durant el seu primer any ha estat un procés de clars i d'ombres en el que, a més de les dificultats concretes de l'aplicació d'algunes de les seves mesures, com la sisena hora, que han estat fortament contestades per un sector important del professorat, la lentitud en l'aplicació d'altres mesures, com els contractes programa, han dificultat la seva aplicació. Sens dubte, la poca voluntat per part del govern d'establir calendaris més rigorosos en el seu desplegament -que nosaltres proposàvem-, i la crisi del propi govern en què el PNE ha viscut els primers dies de la seva vida, han influït en una gestió deficient per part de l'administració educativa, un retard en la seva aplicació i l'increment del malestar professional.

Les dificultats inicials no invaliden en absolut els objectius del PNE, però obliguen a una reflexió. Hem avançat en mesures d'equitat, reduint barreres econòmiques segregadores. Els contractes programa, tot i que encara molt insuficients, o els ajuts a l'escolarització a l'alumnat amb necessitats educatives específiques als centres concertats, han permès iniciar una distribució més equitativa de l'alumnat. També una mesura d'equitat és l'oferta de les mateixes hores de classe dels alumnes de la pública i de la concertada.

Des de la comissió de seguiment hem pogut aportar criteris i millores per la seva aplicació. Ara, però, cal una avaluació rigorosa per part de l'administració educativa de la situació després d'aquest primer període, i una justificació de la utilització de la despesa prevista en la memòria econòmica però, sobretot, una aposta política decidida per la seva aplicació eficient i per trencar la dualització de les xarxes escolars.

A un any de la signatura del Pacte Nacional per l'Educació hem considerat convenient fer-ne un balanç, i per això us presentem aquest TE que, de forma modesta, pretén expressar diferents opinions.

Alguns articles responen a la nostra valoració, però hem volgut també conèixer la valoració que en fan d'altres entitats de la comunitat educativa signants del PNE, que corresponen exclusivament a l'opinió de les persones i de les institucions que els subscriuen.

Josefina Pujol

Secretària General de la Federació d'Ensenyament de CCOO

El servei públic educatiu

Josép Menéndez
Director del centre Joan XXIII, de Bellvitge

L'aspecte més positiu del Pacte és el mateix fet d'haver-lo signat, pel que suposa dins del panorama polític que viu Espanya. L'objectiu principal era una oportunitat de millorar l'educació, i crec que és molt important no perdre-ho de vista en el moment de fer balanç al cap d'un any d'haver-lo signat.

En el nostre capítol tractàvem de donar impuls al camí de millora de l'escola pública i concertada amb una dinàmica de més treball conjunt, de més compromís amb el territori i de cercar propostes de compromís en ambdues titularitats per fer front als reptes de l'educació a Catalunya.

L'aspecte positiu més conegut ha estat la implantació de la sisena hora a l'escola pública. Més enllà dels problemes organitzatius i de plantejament pedagògic derivats de la manera en què ho ha fet el departament i de la resistència d'alguns col·lectius de mestres, resulta positiu que aquesta mesura, pensada per igualar el nombre d'hores i el marc horari amb l'escola concertada, s'hagi posat en marxa.

Analitzem alguns aspectes

Caldria, però, analitzar alguns detalls entorn de la seva implantació, com poden ser, en primer lloc, la paradoxa que l'hora no sigui considerada lectiva per no crear un greuge comparatiu amb l'escola concertada, i en segon lloc, la desconcertant decisió del 90% d'escoles públiques de la ciutat de Barcelona d'encabir la sisena hora de manera que els alumnes continuen sortint a les 16.30 h, justament al territori on la mesura resultava més estratègica.

Un altre aspecte positiu respecte a la idea d'un servei públic educatiu és la creixent creació d'espais on es troben professionals que treballen en qualsevol de les dues xarxes. La majoria es limiten a l'àmbit de debat teòric, però cal destacar el paper que alguns ajuntaments i fundacions estan tenint per activar-los com a instruments pràctics i que poden ser un bon referent.

En l'àmbit del que necessita millorar hi ha la distribució equitativa d'alumnes entre les dues xarxes. Més enllà de les qüestions urbanístiques, crec que hi manquen signes visibles que responguin a l'acord sobre l'estudi econòmic dels mòduls del concert que recull el punt 3 del capítol.

La figura del Contracte programa s'ha esbiaixat i s'ha limitat a pagar la sisena hora a la concertada. I el que resulta més preocupant és la previsió minsa de finançament per al futur. Cal veure una clara voluntat de les parts per fer realitat el que es va acordar. Cal, doncs, elaborar una estratègia que superi l'àmbit de la llei de concerts educatius, que és d'àmbit estatal, i que les parts siguin capaces d'acordar unes condicions, adients des del punt de vista educatiu i social, i presentar una memòria que faci creïble la gratuïtat real d'aquelles escoles concertades que vulguin exercir la seva acció en el marc d'un sistema educatiu igual en drets i deures per a totes les titularitats.

sumari

- 2] EDITORIAL
- 3-5] Un any després del Pacte Nacional
- 6-9] Actualitat sindical.
- 10-14] Un any després del Pacte Nacional
- 15] A fer punyetes: descobrir la sopa d'all.

Un any després del Pacte Nacional

Coresponsabilitat amb els ajuntaments El Pacte Nacional per a l'Educació i els ajuntaments

Àngel Merino

President delegat de l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona

El 20 de març de 2006 es va signar el Pacte Nacional per a l'Educació. El Palau de la Generalitat va ser testimoni de la formalització d'un compromís de futur per part de la majoria dels actors de la comunitat educativa. Tant en la seva redacció com en la signatura els ajuntaments hi han estat presents. Un capítol específic dedicat a la coresponsabilitat amb els ajuntaments n'és una bona mostra, però, com sol ocórrer en la majoria dels casos, la mostra té clars i obscurs.

Des del punt de vista dels ajuntaments, el fet més significatiu és que per primer cop en els darrers trenta anys l'element territorial és tingut en compte a l'hora de pensar en política educativa. Els clars són evidents. En el futur els ajuntaments deixaran de ser només els qui obren les portes i mantenen els edificis i passaran a intervenir directament en la política educativa. El Pacte atorga un ampli protagonisme als ajuntaments en els processos d'escolarització i emfasitza el paper de les oficines municipals d'escolarització. Es podran cogestionar determinats àmbits competencials, augmentaran la participació i la concurrència amb el Departament d'Educació i, en l'àmbit dels ensenyaments no obligatoris, el paper i les funcions municipals respecte l'educació infantil de 0 a 3, les escoles de música o l'educació d'adults s'aniran delegant progressivament les competències.

El Pacte obre moltes possibilitats de futur

Tanmateix, també té molts interrogants. El principal, segurament, és el fet que, a la pràctica, el Pacte ens remet a una futura Llei catalana d'educació que haurà de concretar els requeriments per al desenvolupament

de la coresponsabilitat. La feblesa del marc legal la coneixem prou bé, com també les dificultats per aconseguir un finançament sostenible, un altre aspecte que, de moment, el Pacte tampoc no ha resolt.

Tot i això, m'agradaria destacar que el Pacte és un instrument que pot assegurar la planificació educativa en el territori i, en aquest sentit, la idea de coresponsabilitat que impulsa la podem entendre tant com un valor, a partir d'una visió conjunta i compartida entre la Generalitat i els ajuntaments, com també com un procés, és a dir, com la posada en marxa d'un sistema de treball que doni resposta a aquesta visió compartida.

El Pacte no ho ha fet, però ha posat les bases per fer un gran pas endavant, per fer que allò que quedava "a la voluntat" dels ajuntaments, pugui quedar en el futur "a la responsabilitat" dels ajuntaments. No es tracta només de gestionar allò que el Departament d'Educació planifica, sinó de poder planificar l'educació en el propi entorn territorial, dins el marc d'igualtat, respecte i garantia del conjunt del sistema educatiu.

Els ajuntaments volem tenir capacitat de decisió i volem que la coresponsabilitat ens ajudi a aconseguir una major equitat i a reduir les desigualtats educatives. El Pacte ha obert clarament aquesta tendència, que ja s'insinuava de manera prou explícita en la LOE, i volem estar segurs que acabarà de consolidar-se en la futura Llei d'educació de Catalunya. És d'esperar que la nova llei definirà els àmbits reals de coresponsabilitat i els recursos necessaris per exercir-la i ens agradaria poder dir, d'aquí a uns anys, que el Pacte Nacional per a l'Educació va ser l'embrió del "servei públic educatiu local".

Un any després del Pacte Nacional

Família i educació El PNE al cap d'un any

Lola Abelló

Presidenta de la CEAPA (Confederació espanyola d'associacions de pares i mares d'alumnes)

Fa un any les famílies i els pares i mares organitzats en AMPA o Federació celebràvem la signatura del Pacte Nacional per a l'Educació, ja que feia preveure una major participació en l'educació dels nostres fills i filles.

Vivim un moment molt complex en el qual resulta extremadament complicat educar.

Tenim un escenari social que va canviant constantment i de manera accelerada.

El concepte de família s'ha transformat i els adults que la formem treballem fora de la llar i majoritàriament tampoc no tenim el suport de la família extensa, això vol dir que els pares i mares anem teixint una xarxa de suport al voltant de l'escola pública que interacciona amb el barri, l'entorn més proper.

El PNE ens va donar un nou horitzó a l'escola com a centre d'activitats educatives tant formal com no formal i fins i tot informal, ampliant els agents educatius a l'entorn més proper, l'Administració local.

L'estrella de totes aquestes mesures, o al menys la que va aixecar més polseguera, va ser la sisena hora. Una reivindicació de la FaPaC des de temps ençà, la necessitat de la qual va creixent amb el moment actual, l'evolució sociofamiliar i l'atenció a la diversitat.

el Pacte implica compromís per a tots els responsables de l'educació

Per al desplegament de la sisena hora s'han posat a disposició dels centres públics de primària uns importants recursos, que han permès la reducció de la jornada lectiva dels mestres, tot deixant més temps per a la coordinació i atenció individualitzada a l'alumnat i les famílies, a més de proporcionar una hora per a reforç i activitats relacionades. Creiem que el Pacte implica compromís per a tots els responsables de l'educació d'aquest país: pares i mares, mestres i administracions. Creiem en la participació de les famílies en l'escola, en el treball colze a colze amb els mestres i professors, per això donem suport a totes les mesures que caminin cap l'èxit escolar de tota la població escolar.

Tots sabem que l'horari escolar no ens resoldrà les necessitats d'atenció dels nostres infants i que cal anar més enllà amb la col·laboració de les administracions competents per estructurar una xarxa pública educativa d'atenció als infants i joves. Potser cal tornar a la proposta que la FaPaC ja va fer al seu Congrés el 2001: que l'horari dels mestres no ha de ser el mateix que el dels alumnes ni coincidir amb el del centre. Ara, amb la LOE, tenim noves eines per aprofundir en el debat de l'escola del segle XXI. No concebem el centre educatiu com una illa; ha de ser obert a tots els agents educatius que teixeixen la formació dels infants i joves i gestionat per l'Administració local, que és la més propera als ciutadans.

Voldria també fer una reflexió de la pèrdua progressiva de la capacitat de decisió que els pares i mares van tenint al Consell Escolar de Centre, amb la pèrdua d'un membre en les darreres eleccions, que esperem que la decisió política retorni en breu, sobretot quan ha estat aprovat al Consell Escolar de l'Estat la paritat entre mestres i pares.

Hem engegat moltes coses però ens falta reflexió i debat sense recels sectorials.

FORMACIÓ PROFESSIONAL - CAMPANYA DE FP 2007

A mitjan abril passat vàrem iniciar la campanya "SIGNATURES PER LA FP", conjuntament amb UGT i USTEC-STE, amb l'objectiu de recollir la signatura dels professors i professores de Catalunya de formació professional que donessin suport a cinc reivindicacions sobre les quals hi ha gran consens i que podem resumir en:

- a) Que Educació doni a conèixer el mapa d'oferta de FP reglada fins el 2010;
- b) que el professorat habilitat pugui participar indefinidament en els concursos de trasllats;
- c) que el professorat tècnic que imparteixi crèdits de PS cobri un complement d'habilitació;
- d) que s'agilitin les mesures d'accés del PTFP al cos de PES, i
- e) que es retribueixin les despeses originades al professorat pel desplaçament derivat del seguiment de la FCT i que les instruccions que les regulen delimitin les responsabilitats derivades dels accidents que puguin tenir els estudiants en pràctiques.

La campanya ha finalitzat el 31 de maig. S'han recollit més de 1.000 signatures que han estat lliurades a començament de juny al conseller Maragall amb l'objectiu que tots els punts passin a ser tractats i puguin acordar-se a la Mesa de Secundària al començament del curs 2007-2008.

Pots trobar informació sobre la situació de la campanya a:

http://www.ccooensenyament.net/ccooense06/publica/centres/html/campanya_fp.htm

<http://www.campanyafp2007.cat>

FORMACIÓ DE PERSONES ADULTES

BALANÇ D'UN ANY D'APLICACIÓ DE L'ACORD DEL DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ AMB LES ENTITATS SINDICALS CCOO, USTEC I UGT

Fa un any, exactament l'11 de maig, se signava l'acord entre el Departament d'Educació i les organitzacions sindicals. Ha passat un any i és el moment de fer-ne un primer balanç. L'acord s'està aplicant en els aspectes que regulen les condicions laborals del professorat el procediment d'aprovació de l'oferta educativa, la dotació de personal administratiu i de material informàtic als CFA i AFA.

Hi ha parts de l'Acord que estan molt treballades: la publicació dels currículums dels ensenyaments inicials i els de la competència per a la societat de la informació, les acreditacions de català i informàtica i els programes específics d'ensenyament a distància i d'autoformació.

Finalment, hi hauria els aspectes on no s'ha avançat poc: la conversió de les AFA en CFA., l'augment de professorat, la creació de nous centres de formació de persones adultes, les campanyes institucionals per donar a conèixer l'oferta educativa, la revisió del ROC de les categories a les quals estan equipats els CFA i AFA i també de la tipologia de càrrecs. Un dels aspectes que ens preocupen més és la negociació del barem específic per al concurs de trasllats que primi d'alguna manera els anys treballats en formació de persones adultes.. No hem d'oblidar el professorat dels centres penitenciaris, el professorat de titularitat municipal i laboral que treballen en els CFA i AFA, als quals, s'ha de trobar un encaix en aquest acord.

L'aplicació de l'Acord té clarobscur i cal, al més aviat possible, un impuls polític per desencallar els temes pendents. Els professionals del sector s'ho mereixen.

PLANTILLES DELS CENTRES PÚBLICS PER AL CURS 2007/2008: ENTRE L'APLICACIÓ DELS ACORDS I EL CONTINUISME

La resolució per la qual es fixen els criteris per a l'elaboració de les plantilles per al curs 2007/2008 pel que fa als centres d'infantil i primària recull el compromís de les dotacions de professorat necessàries per reduir l'horari lectiu del conjunt del professorat de 24 hores a 23 hores. Tanmateix, hi haurà increments de plantilles als centres d'educació especial i en zones rurals, malgrat que no serà el que havien sol·licitat. El que és del tot inacceptable és que la resolució no preveu la dotació de professorat per als programes d'innovació Punteu ni anglès. CCOO hem exigint amb tota contundència que, igual que es va fer el curs passat, aquest curs també es doti d'aquest professorat, tal com preveuen el acord de novembre de 2005. Tot i això, l'increment per al curs vinent serà de prop de 3.000 persones.

Pel que fa als centres de secundària es desdoblaran les matèries de plàstica, música i socials, tal com preveu l'acord. La resta de criteris de la resolució són molt continuistes.

Cal destacar el compromís del Departament de negociar uns nous criteris per al proper curs, un cop estiguin definits els nous currículums en aplicació de la LOE, així com un nou ROC (reglament orgànic de centres dels IES). Respecte a la dotació per a la reducció de 2 hores del professorat major de 57 anys, denunciem que és insuficient tant a primària com a secundària.

MILLORES LABORALS PER AL PROFESSORAT INTERÍ I SUBSTITUT MÉS FEINA, MÉS ESTABILITAT, MÉS RETRIBUCIONS

Els acords que CCOO ha assolit els darrers anys han permès que les plantilles dels centres docents creixin de manera substancial i, per tant, també el nombre de professorat interí i substitut.

Ara ens cal continuar millorant les condicions laborals del col·lectiu i per això en la Comissió de Seguiment de l'Acord de novembre de 2005 hem aconseguit el compromís de perllongar l'estabilitat fins l'any 2010 i estem negociant un nou acord que permeti incrementar l'estabilitat i el nombre de persones que s'hi podran acollir, una àmplia oferta pública d'ocupació fins el 2010 (unes 19.000 places entre infantil, primària i secundària) i el pagament del 3r estadi a partir de 2008.

També cal destacar que, tal com preveu l'Estatut bàsic de la funció pública, fruit d'un acord estatal amb CCOO, a partir del mes de juny es pagaran els triennis del professorat interí i substitut. El reconeixement serà fet d'ofici pel Departament; per tant, no cal que cada persona el sol·liciti individualment.

MUNICIPALS

L'ESTATUT BÀSIC DE L'EMPLEAT PÚBLIC

El 14 de maig de 2007 entra en vigor l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic. Aquest estatut, fruit de l'acord previ entre el nostre sindicat i el Ministeri d'Administracions Públiques, obre moltes oportunitats als treballadors públics. Voldriem destacar aquí alguns punts especialment rellevants per als treballadors d'administracions locals en el sector educatiu.

1. L'EBEP ens dona la possibilitat d'acords marc en l'àmbit de l'Administració local en una mesa sectorial en què les associacions de municipis poden tenir capacitat negociadora. Això ens permetria arribar a acords de mínims, aplicables a tots els professionals de l'educació que treballen en escoles municipals. Aquesta novetat és de gran importància per a sectors tan dispersos en l'actualitat com les escoles bressol, les escoles de música, etc.
2. L'EBEP obre també la possibilitat de la jubilació anticipada i la jubilació parcial per als empleats de les escoles municipals. D'aquesta manera se supera un greuge important en relació amb els professionals que treballen per a l'Administració autonòmica o la privada.
3. L'EBEP dona la possibilitat que els treballadors interins també puguin cobrar els triennis.

Sens dubte són temes d'especial importància. Cal, però, desenvolupar-los i poder aprofitar totes aquestes possibilitats per avançar en la millora de les condicions laborals dels treballadors de les escoles municipals. Per CCOO aquest serà un objectiu prioritari en l'acció sindical.

MESA TRIPARTIDA DE L'ENSENYAMENT PRIVAT CONCERTAT

El dia 24 d'abril es va reunir per segona vegada la mesa tripartida de l'ensenyament privat concertat. El Departament d'Educació va fer una proposta en referència a les substitucions als centres que depenen de pagament delegat. Aquest document inclou, entre altres coses, la proposta que el Departament es faci càrrec de les substitucions a partir del quinzè dia (fins ara eren tres mesos i un dia), i des del primer dia en casos de maternitat i permisos no retribuïts. El Departament també planteja limitar les dates en les quals es pugui inscriure els substituïts a pagament delegat (juliol i agost). Tot i que la proposta millora la situació actual, no resol encara la problemàtica de la sobrecàrrega laboral que suposa el fet que no es cobreixin les substitucions des del primer dia. Des de CCOO continuarem proposant contractes estables per a les substitucions inferiors als sis mesos i exigirem les mateixes condicions que el personal dels centres públics en les substitucions de durada superior als sis mesos. Cal valorar molt positivament que, pel que fa a les substitucions, es tingui en compte l'horari lectiu del professorat; aquesta consideració reforça el que sempre hem defensat: la consideració lectiva de les hores dedicades a substitucions.

ELECCIONS SINDICALS AL SECTOR DEL LLEURE EDUCATIU

CCOO som l'únic sindicat que hem pogut presentar candidatures a Asistentes Escolares i Teno, dues grans empreses del lleure educatiu a Catalunya. Aquests 26 nous delegats i delegades de CCOO reforcen la nostra representativitat al conveni del sector i permeten la incorporació d'altres companys i companyes al treball diari al sindicat.

ESCOLES D'IDIOMES. SESSIONS INFORMATIVES.

El mes de maig CCOO va portar a terme a Barcelona un seguit de sessions informatives obertes al públic, adreçades específicament a professionals que treballen en escoles d'idiomes. Aquestes sessions -dues en anglès-, es van dedicar a parlar de contractació, convenis, nòmines, permisos i altres temes i a resoldre els dubtes dels i les professionals que hi varen assistir. L'assistència i la valoració que n'hem pogut fer conviden a repetir l'experiència. Us tindrem al corrent de les properes convocatòries.

S'inclou la campanya "No és un joc" en el Programa d'educació per a la ciutadania

El curs vinent s'inclou, en el programa curricular del segon cicle d'ESO, la matèria Educació per a la ciutadania, amb la finalitat de fomentar el respecte als drets humans i l'educació en valors democràtics i de ciutadania que permetin formar persones responsables, participatives i compromeses amb la societat. Comissions Obreres disposa d'una sèrie de recursos didàctics, adreçats a diversos nivells educatius, que permeten treballar l'educació en valors a partir d'exposicions sobre temes diversos vinculats al món del treball com, per exemple, l'explotació infantil, la immigració, les maquiles, etc.

Els continguts del documental No és un joc, dirigit per Antonio Rosa, i que forma part de la campanya homònima de sensibilització del treball infantil, ha estat inclòs en el llibre de text Educació per a la ciutadania, de la col·lecció "Text - La Galera", d'Enciclopèdia Catalana. Així, el llibre de l'alumne proposa una sèrie d'activitats per treballar els continguts de treball infantil a partir del documental No és un joc, mentre que el del professor inclou el DVD per treballar-lo a l'aula.

ELECCIONS SINDICALS EN UNIVERSITATS

Aquest trimestre s'han fet eleccions sindicals per escollir els representants del personal docent i investigador funcionari (PDI-F) a la Universitat de Barcelona (UB) i a la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). En aquestes eleccions hem obtingut la majoria a la junta del PDI-F de la UB (57%) i hem renovat l'àmplia majoria de la junta del PDI-F de la UPC (71%).

Amb aquests resultats avancem en el llarg camí de renovació dels òrgans de representació a les nostres universitats, que en molts casos, com a la Universitat de Lleida (UdL), ha comportat importants increments de participació de prop d'un 11%.

A les universitats catalanes la representació dels treballadors la conformen 28 òrgans de representació, dels quals 1, el comitè del PDI laboral de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), es constituirà en breu, que corresponen a les dues juntes i els dos comitès (de personal d'administració i serveis i de personal docent i investigador funcionari, tant laboral com funcionari) de cadascuna de les 7 universitats.

CCOO es consolida com la principal força sindical a les universitats catalanes, amb la majoria absoluta en 12 dels 27 òrgans constituïts i essent majoritària en 9 òrgans més.

Amb els resultats actuals, i per sectors, el nombre de delegats i la representativitat és:

	CCOO	UGT	Altres
PDI-F	75 (58%)	27 (21%)	27
PDI-L	58 (58%)	32 (32%)	10
PAS-F	41 (46%)	21 (24%)	27
PAS-L	42 (39%)	30 (28%)	37
Total	216 (51%)	110 (26%)	101

Ens els propers mesos es renovaran tots els òrgans de representació de la UPF (i, per tant, es constituirà el comitè del PDI-L), els comitès del PAS-L de la Universitat autònoma de Barcelona (UAB) i la UPC i la junta de PAS-F de la UB.

Amb el suport de tots els afiliats i simpatitzants de CCOO a les universitats, segur que aquestes properes eleccions ens serviran per incrementar-hi la nostra representativitat.

Des de Comissions Obreres valorem molt positivament la inclusió dels continguts d'aquest documental en el Programa d'educació per a la ciutadania per treballar els valors a l'aula, i us encoratgem a conèixer-los i a fer-ne ús.

Si voleu més informació sobre la campanya "No és un joc" i els recursos didàctics que inclou, poseu-vos en contacte amb la Secretaria de Formació i Cultura de Comissions Obreres de Catalunya, a la Via Laietana, 16, 7a planta, 08003 de Barcelona. A més, des de la Secretaria de Formació i Cultura, s'han editat altres exposicions, que podeu consultar a www.ccoo.cat/cultura.

Professorat i altres professionals

Josep Miquel Lacasta

El Pacte Nacional per a l'Educació considera els docents com a agents indispensables de la millora i el canvi educatiu i valora la importància de la seva implicació. També introdueix la necessitat de tenir en compte el conjunt de professionals que intervenen en els processos educatius actuals, cada vegada més complexos. Tot i aquesta manifestació de voluntats, tot i les mesures compromeses, el professorat no s'ha fet seus encara ni la lletra ni l'esperit del pacte.

Què hi guanya el professorat amb els camins marcats en el pacte

El pacte, juntament amb els acords sindicals, ha creat ocupació i ha col·locat els treballadors del sector educatiu en el seu conjunt en millors condicions: s'han incrementat de manera important les retribucions, s'han establert nous estímuls per a l'assumpció de tasques i responsabilitats, s'ha ampliat el temps per desenvolupar les tasques no lectives del professorat de primària, s'ha impulsat la formació permanent amb recursos i noves orientacions.

Les millores proposades pel que fa als aspectes laborals són clarament positives. Ara bé, alguns dels continguts estan encara en una fase incipient i necessitaran un desenvolupament i seguiment per assolir els objectius.

S'han posat en marxa els recursos i els plans lligats a la memòria econòmica, tot i que no sempre amb suficiència. Queden encara pendents la majoria dels aspectes que afecten els canvis normatius o legislatius.

Cal recuperar la confiança del professorat

El pacte, en canvi, no ha creat complicitats suficients amb amplis sectors del professorat. Moltes de les persones que estaven a favor del pacte, com les que hi estaven en contra, han considerat que la manera precipitada i accelerada en què s'han volgut implantar els canvis no ha generat les confiança suficients.

Les mesures amb un fort impacte mediàtic han ofegat l'anàlisi sobre el conjunt dels continguts.

L'increment tan important de les plantilles docents ha provocat un problema en el mercat laboral que ha afectat el cobriment de les substitucions a l'inici de curs i ha accelerat la incorporació en massa de molt professorat novell. A més, l'aplicació de moltes de les mesures proposades, com ara l'accés a la funció pública docent, la tutorització del professorat novell o

la millora del sistema de substitucions, entre d'altres, s'està vivint en la pràctica amb dificultats davant la manca de recursos i l'acceleració dels canvis proposats.

Tot i això, CCOO considera que aquesta incorporació de nou professorat pot tenir efectes molt positius en la dinàmica dels centres, si és compensada convenientment amb la consideració i l'aprofitament de l'experiència docent.

Cal estar atents a les noves perspectives que s'obren

El desenvolupament de la LOE, especialment en la secundària, i les propostes apuntades en el pacte per implementar mesures específiques en aquesta etapa han començat el seu recorregut amb resultats desiguals: els plans d'autonomia i de millora s'han de veure complementats amb mesures de caràcter general que afavoreixin els desdoblaments de matèries, l'atenció diversificada de l'alumnat, l'acció tutorial o la coordinació docent.

La promoció professional o l'avaluació docent també són temes que adquiriran especial rellevància en els propers anys. L'actual procés d'elaboració de l'estatut docent de l'Estat i les millores introduïdes per l'Estatut de la funció pública poden establir un marc de millora on la promoció professional, el sistema retributiu i la conciliació de la vida laboral i personal seran eixos fonamentals. Caldrà avançar cap a la Llei catalana d'educació i després cap a un Estatut de la funció docent de Catalunya que millori les retribucions i les condicions laborals fomentant la qualitat i el compromís dels treballadors en la millora educativa.

Veiem amb preocupació el compliment dels acord pactats en referència a la incorporació, ampliació i major regulació laboral dels altres professionals no docents del sector, que en aquest primer any no ha passat dels aspectes quantitius.

Autonomia de centres

Teresa Casas. Federació de Moviments de renovació pedagògica

L'autonomia que hem signat al Pacte Nacional per a l'Educació

Els moviments de renovació pedagògica fa anys que defensem l'autonomia dels centres. Però l'autonomia és un concepte polisèmic, segons en quin sentit es desenvolupi i quines mesures s'apliquen es poden produir resultats educatius molt diferents. Per això cal estar a l'aguait dels matisos que van prenent el desplegament d'aquest apartat del Pacte Nacional i, perquè el condicionen, de la resta de polítiques que s'hi van acordar.

El subjecte de l'autonomia

En tots els centres sostinguts amb fons públics el subjecte ha de ser la comunitat educativa entesa en un sentit ampli, de manera que s'hi incloguin les entitats de l'entorn que participen activament en l'educació dels infants i joves. No creiem que ho hagi de ser el titular del centre o el director. En aquest sentit pren valor el Consell Escolar com a màxim òrgan de gestió del centre. La comunitat educativa és qui pensa, elabora, fa el seguiment i avalua el projecte educatiu, eix de l'acció educativa del centre i element d'identitat. Tant les famílies com el professorat que s'incorporin al centre l'han de conèixer i se l'han de fer seu.

El contingut de l'autonomia

- Disposar d'un marc organitzatiu que permeti crear les estructures de funcionament més adequades al projecte educatiu.
- Desenvolupar el currículum de manera flexible d'acord amb les necessitats de l'alumnat i del context. Partir d'unes competències clau i uns sabers fonamentals comuns, imprescindibles per viure en la societat actual i constituir una ciutadania activa. Completar-ho amb els sabers desitjables que puguin ser adquirits per cada alumne.

- Possibilitar una gestió econòmica pròpia dels recursos materials, de manera que el centre pugui elaborar el pressupost i acordar les despeses segons les seves necessitats, amb la contraprestació de la transparència i de la justificació imprescindibles en tot ens públic.
- Formar equips de treball que puguin desenvolupar projectes de manera coherent i continuada. Establir formes de direcció que puguin liderar el centre i que dinamitzin la necessària participació de tota la comunitat. El control social ha de ser constant, conegut i compartit per tota la comunitat. Els equips s'haurien d'avaluar periòdicament.

L'objectiu de l'autonomia

El sentit de l'autonomia és la millora qualitativa del sistema i la reducció, encara que sembli paradoxal, de les desigualtats. Es tracta que cada centre pugui adaptar les accions educatives a les seves particularitats. Per això fan falta acords entre l'Administració i els centres basats en la confiança. L'autonomia és una aposta per l'equitat. Aquest és el desig que ens mou. Perquè no en tenim prou amb una igualtat d'oportunitats d'entrada sinó que aspirem a una igualtat de resultats mínims de sortida del sistema escolar. Esperem que les polítiques que desplegui el Pacte ens portin per aquest camí.

BALANÇ DEL PRIMER ANY del pacte

Francesc Colomer. Secretari de polítiques educatives del Departament d'Educació

No hi ha dubte que el Pacte Nacional per a l'Educació va ser un dels punts forts més importants en política educativa de la passada legislatura. Tot i el poc temps transcorregut, un primer balanç provisional ens permet afirmar que el Pacte ha estat positiu, tant en si mateix com a expressió d'un acord entre tots els elements de la comunitat educativa, com per les mesures i els recursos que ha mobilitzat de cara a la millora de l'educació. La societat catalana, a través de les entitats signants del Pacte, ha demostrat la seva voluntat de treballar sumant esforços per ajudar a fer progressar l'educació del país.

Gairebé la totalitat de les mesures previstes han estat desplegades o es troben en procés de desplegament. Malgrat tot, la perspectiva és encara insuficient per valorar de manera adequada si els resultats seran satisfactoris en el conjunt del Pacte. Si bé la principal mesura a efectes d'opinió pública pot haver estat la implantació de la sisena hora en els centres públics d'educació primària, tanmateix l'impuls i ampliació de les Oficines Municipals d'Escolarització o l'increment dels Plans Educatius

d'Entorn, per posar dues mesures com a exemple, han merescut un suport unànim per part de la comunitat educativa. Així mateix s'han fet convocatòries per a activitats fora de l'horari i el calendari escolars, de suport a activitats de les AMPA, d'utilització dels centres públics fora de l'horari escolar, etc.

En conjunt, el Departament d'Educació ha invertit 113,8 milions d'euros durant el 2006; aquesta quantitat correspon al 92% dels compromisos econòmics adquirits en el moment de la signatura del Pacte. Mesures com els contractes programa, el suport a les activitats extraescolars, l'increment de professorat per diversos conceptes, etc., són la concreció d'una més gran assignació de recursos per a l'educació a què comprometia el Pacte.

D'altra banda, la comissió de seguiment, formada per les diferents parts signants, ha fet diverses reunions per analitzar, corregir o millorar el desenvolupament del Pacte. De manera específica, s'han constituït tres subcomissions o grups de treball per abordar temes parcials, però importants: l'aplicació de la sisena hora; el pla de millora de la qualitat dels centres; i l'estudi econòmic del cost estàndard d'escolarització. La feina de la comissió i de les subcomissions ha estat intensa i profitosa, i ha representat un element fonamental per avançar en l'aplicació dels acords.

La perspectiva de futur del Pacte és clara: d'una banda, continuar-ne la seva aplicació i desplegament assignant-hi els recursos previstos; de l'altra, fer realitat el compromís d'elaborar la Llei d'Educació de Catalunya, per a la qual ja ha iniciat la seva tasca una comissió específica. La Llei ha de ser la norma primera en matèria d'educació que en desenvolupi les competències estatutàries per a Catalunya. Ha de permetre singularitzar el nostre sistema educatiu, millorar-ne la qualitat i dotar-lo de prou estabilitat per assolir els seus objectius. En definitiva, per fer de l'educació l'eix central d'una política social avançada.

EIXOS ESSENCIALS I PERSPECTIVES en el desenvolupament del pacte

Josep Miquel Lacasta i Vicent Tirado

Per CCOO, la signatura del Pacte Nacional va significar una aposta potent i arriscada amb l'objectiu de capgirar les tendències que ens poden portar cap a un sistema dual i fragmentat. L'educació pública a la qual aspirem per al nostre país ha de ser un servei obert a tothom i on tothom pugui assolir amb garanties l'èxit educatiu necessari per viure i conviure en aquesta societat.

Una aposta estratègica

CCOO de Catalunya havia estat reclamant des de feia uns quants anys un acord social per a l'educació, un acord que permetés estabilitat legislativa i continuïtat en les polítiques educatives amb el convenciment que un canvi com el que necessitava el nostre país requeria un ampli consens social.

A més, l'acord estratègic per la competitivitat de l'economia catalana signat pels agents socials a l'inici del Govern tripartit, per la insistència de CCOO, va posar en primer pla mesures orientades a l'àmbit educatiu com un element estratègic per afavorir la competitivitat econòmica i la formació de la ciutadania en un nou marc de progrés econòmic i social basat en l'equitat i la cohesió social.

Precisament el Pacte Nacional per a l'Educació donava continuïtat a l'impuls de l'educació com una aposta estratègica.

La melmelada és bona, però la torrada cau del revés

Probablement la falta de voluntat política i la prepotència en no voler acordar amb les forces sindicals un calendari més pausat d'implantació d'algunes mesures i la garantia de disposar a temps de tots els recursos compromesos van marcar en negatiu el naixement d'aquest acord. Malauradament, a més, en paral·lel a l'inici del desplegament del pacte, quan calia desenvolupar algunes de les mesures més complexes, esclata una important crisi en el Govern tripartit per les discrepàncies sorgides amb l'Estatut de Catalunya i es produeix un canvi en la Conselleria d'Educació que enrareix i dificulta també una aplicació serena i tranquil·la del pacte.

Comença, doncs, amb mal peu, no tant pels seus continguts (alguns encara massa desconeguts per

sectors importants de l'educació), sinó per una pressa exagerada i una conjuntura política desfavorable que condiona, entre altres coses, un inici de curs al setembre del 2006 amb moltes dificultats.

Creix la percepció entre amplis sectors professionals que algunes coses no es feien prou bé, que l'aplicació era precipitada i generava desconfiances, que algunes mesures com la sisena hora calia desenvolupar-les amb més seny, amb més recursos qualitius i amb més participació de les persones implicades en el seu desplegament.

L'habilitat negociadora i el compromís de CCOO ens permet aconseguir importants acords en paral·lel a la negociació del Pacte: la reducció de l'horari lectiu del professorat de primària, la creació d'un importantíssim volum d'ocupació per a mestres i altres professionals, millores retributives, estabilitat per al professorat interí, àmplies convocatòries d'oposicions, millores en les jubilacions i per al professorat amb més de 55 anys, estadis per al professorat de la concertada, etc. El balanç de millores laborals aconseguides per CCOO, algunes en solitari, és quantitativament impecable a escala sindical, però es veu ofegat pel debat sobre la sisena hora i per alguns problemes relacionats amb el malestar docent.

El servei públic educatiu és el repte

Per CCOO el Pacte per a l'educació tindrà èxit si aconsegueix un fort impuls en el sistema públic per garantir que les escoles públiques de tot el territori siguin escoles de tothom, per qualitat i per equitat, i no un recurs assistencial per als sectors desfavorits socialment. Però també, i al mateix temps, si l'àmplia oferta d'escola concertada existent al nostre país presta un servei educatiu que atengui en condicions d'equitat i igualtat tota la població.

Un any després del Pacte Nacional

Els contractes programa proposats al pacte amb els centres privats concertats han de ser l'instrument per avançar en aquest objectiu. I, per tal que ho siguin, és imprescindible que serveixin per garantir la gratuïtat dels seus ensenyaments bàsics i contribueixin a una adequada i equilibrada escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives de suport de la seva zona. Cal, doncs, incrementar considerablement els centres que signin contractes programa i que incrementin la matriculació del nombre d'alumnes amb necessitats educatives específiques per reduir la concentració que es produeix en altres centres de la mateixa zona. Això comporta que la signatura dels contractes programa no es limiti només a centres que ja acullen aquest tipus d'alumnes en proporcions semblants als dels voltants, com passa ara.

En aquest sentit, també trobem erroni que el Decret d'admissió i matriculació d'alumnes per al curs vinent no hagi determinat el nombre d'alumnes amb necessitats específiques que han d'assumir tant els centres públics com els privats concertats, tal com possibilita la LOE, i que no confereixi majors atribucions i poder de decisió a les oficines municipals d'escolarització i a les comissions d'escolarització en aquestes tasques. Creiem que al Departament li ha faltat audàcia a l'hora de proposar aquest nou decret.

D'altra banda, CCOO considera important que la gratuïtat de les ensenyances sigui completa. Per això és imprescindible que els serveis educatius del Departament d'Educació intervinguin i incrementin la seva activitat en els centres privats concertats i evitin el cobrament de quotes per determinats serveis. Des d'aquesta òptica, cap subvenció a aquests centres no ha de servir per efectuar contractacions precàries i cal incorporar-la com a pagament delegat.

Tot i que la nova convocatòria de contractes programa s'amplia a més centres, hem de denunciar que per a l'any 2007 han estat pressupostats 3.021.474 euros, quan en la Memòria econòmica del PNE en constaven 8.786.937.

La igualtat d'oportunitats ha de ser l'objectiu

CCOO considera que l'existència d'un horari setmanal equivalent en els centres públics i privats concertats ha de ser un element que contribueixi a la igualtat d'oportunitats educativa. Però per això és indispensable que l'ampliació d'una hora més diària

en els CEIP garanteixi el professorat i els recursos suficients per assegurar les condicions adequades de qualitat en les activitats educatives que s'hi realitzin. Aquestes condicions, en aquest primer any, no s'han complert en un bon grapat de centres. Per tant, CCOO defensa que l'ampliació d'aquesta mesura es faci quan hi hagi les garanties descrites en tots els centres de la xarxa que l'hagin d'assumir.

També per garantir la igualtat d'oportunitats en educació i satisfer les necessitats d'alumnat i famílies, el pacte inclou altres mesures: ajuts als ajuntaments i les AMPA per mantenir oberts els centres a principis del mes de setembre i finals de juny per oferir activitats educatives fora del període escolar, activitats extraescolars i serveis d'acollida matinal o increment del nombre de beques per a les persones més necessitades. CCOO, tot i que considera positivament la posada en marxa d'aquestes activitats, vol que s'asseguri un desplegament adequat de totes aquestes mesures corresponent a la importància de la despesa econòmica que representen.

CCOO vol garanties per a la comissió de seguiment

La comissió de seguiment del pacte, que ja ha començat a caminar, haurà de ser més dinàmica. El Departament ha de posar al seu abast les dades i els instruments per fer un seguiment acurat tant dels aspectes quantitius i d'aplicació pressupostària com dels que han de modificar les normes reguladores de l'educació. Sense esperar l'aprovació de la llei catalana d'educació, és necessari abordar amb urgència un grapat de temes: la formació inicial del professorat, el reglament orgànic de centres, l'impuls als programes d'autonomia de centres, els plans de millora per a la secundària, les plantilles de professionals dels centres públics i concertats i la regulació d'altres funcions professionals no docents, una planificació global i la concreció de l'atenció a la diversitat, etc.

La nostra presència en aquesta comissió és un compromís per assegurar que els objectius que ens varen portar a signar aquest pacte segueixen essent vigents i segueixen generant mesures de política educativa en la línia dels acords subscrits. No dubtarem a reclamar i a denunciar, si cal, qualsevol incompliment.

Marc Vidal i Pou

De vegades hi ha estudis seriosos que tenen el valor de descobrir la sopa d'all. I això pot ser positiu perquè els que ja en sabíem el gust per pròpia experiència ara el coneixem amb l'aval científic que cal.

És el cas d'un recent estudi presentat per dos professors de la UPF sobre la presència d'alumnat immigrant a les aules i la dificultat afegida per als resultats acadèmics d'aquestes aules quan se'n supera un sis per cent de concentració.

L'estudi admet que, més enllà d'un deu per cent, la situació és molt preocupant. I també conclou que l'elevada desproporció d'escolarització d'aquest alumnat entre l'escola pública i la concertada hauria de fer pensar en establir un llindar d'escolarització d'immigrants a cada centre.

Doncs, molt bé. CCOO fa molts anys que ho diu, però a més ha fet propostes en recerca de solucions. La més agosarada, la més complexa i la més complicada de solucionar, perquè requereix molta valentia política si es vol fer bé, està inclosa al Pacte Nacional per a l'Educació i dibuixa una nova relació en l'admissió equitativa d'alumnat a través dels contractes programa i l'equiparació de les dues xarxes.

Hi ha gent que ho ha entès clarament així i hi ha gent que se'n seguirà lamentant fins l'eternitat. Què hi farem.

Tot i això, el dilema se'ns seguirà presentant en el futur com a mínim per dues raons.

La primera és estrictament filosòfica: si podem distribuir equitativament l'alumnat immigrant per evitar-ne la concentració més enllà dels sis per cent, no hauríem de poder distribuir igualment l'alumnat catalanet de bona nota i comportament immillorable a partir d'un determinat tant per cent per potenciar l'equilibri i l'equitat entre centres? Ja trobaríem algun estudi universitari que ens digués quin seria el tant per cent òptim. O per uns hi ha llibertat d'elecció de centres i per als altres no?

La segona és estrictament biològica: en l'hipotètic cas que aconseguíssim una distribució òptima entre tots els centres d'una determinada zona, i la natura, que és tossuda, hagués dotat tota aquesta zona d'una presència d'alumnat immigrant superior al sis per cent, o al deu per cent, o al trenta per cent, com hi ha casos reals, què fariem aleshores? Els fariem canviar de residència per equilibrar Catalunya amb la nova saba del mestissatge?

Potser jo també descobriré ara la sopa d'all si us dic que conec centres amb un percentatge molt elevat d'alumnat immigrant que s'han cregut això que tots són iguals i han de tenir les mateixes oportunitats que estan obtenint uns resultats acadèmics òptims i uns resultats socials encoratjadors.

Són poquets, és cert. Perquè l'esforç de sortir-se'n sense un plus de recursos és extraordinari. Però una cosa no treu l'altra: mentre apliquem pal·liatius per evitar guetos, que s'ha de fer, hauríem d'anar pensant a potenciar amb recursos pedagògics adequats i amb acompanyament i suport extern els centres que estan disposats a fixar-se l'objectiu d'aconseguir l'èxit escolar per a tothom en igualtat de drets i que creuen en les seves possibilitats reals.

No estan els temps per deixar passar oportunitats i aquesta se'ns està escapant.

afilia't!

pots fer-ho a:

www.ccoo.cat/ensenyament

TU HI GUANYES

CCOO

el sindicalisme útil